

Handläggare
Johanna Roto
08-508 33 615

Till
Utbildningsnämnden
2015-12-17

Plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad

Svar på remiss från trafiknämnden, Dnr T2015-02541

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till trafikkontoret som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Lena Holmdahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Planen för säkra och trygga skolvägar syftar till att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara trygga och säkra samt till att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Planen syftar även till att åstadkomma ett systematiskt arbetssätt för arbetet med skolvägar och barns resande i Stockholm. Planen innehåller tre övergripande mål för att skapa säkra och trygga skolvägar, en handlingsplan för åren 2015-2020 samt riktlinjer för utformning av den fysiska miljön kring skolor.

Utbildningsförvaltningen anser att det finns otydlighet kring lämplig cykelålder, att 200-300 meter radie, speciellt i tätbebyggt område, kan innebära flera otrygga trafikmoment såsom gatukorsningar och är därför inte lämplig distans för

avlämningsplatser, samt att gångväg tvärs över en skolgård är en säkerhetsrisk. Förvaltningen anser att staden ska följa Trafikverkets rekommendationer om att barn under 12 år inte bör cykla själva till skolan, om de behöver korsa en trafikerad väg. Då kan cykelvägen inte anses vara säker.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens avdelning för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen.

Bakgrund / Ärendet

Planen fokuserar på grundskolor då barn i grundskolan förväntas kunna ta sig på egen hand till och från skolan. Syftet med planen är att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara trygga och säkra samt att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Planen syftar även till att åstadkomma ett systematiskt arbetssätt för arbetet med skolvägar och barns resande i Stockholm.

Planen innehåller tre övergripande mål för att skapa säkra och trygga skolvägar, en handlingsplan för åren 2015-2020 samt riktlinjer för utformning av den fysiska miljön kring skolor.

Andelen barn som går och cyklar till skolan har minskat de senaste decennierna och allt fler vuxna skjutsar sina barn i bil till skolan och fritidsaktiviteter. Trafikmiljön runt skolorna är inte byggd för att hantera den stora mängden biltrafik, utan resulterar i en rörig trafiksituation vid många av stadens skolor och som skapar otrygghet. Skillnader mellan olika stadsdelar, täthet och bebyggelsestyp gör att olika miljöer kräver olika typer av åtgärder – speciellt vad som kommer med små barn i trafik. I planen föreslås att viktiga stråk och passager inom en 300 meters radie kring skolan ska åtgärdas i första hand.

Angående att cykla till skolan står det i dokumentet att “upp till cirka tioårsåldern saknar barnen de biologiska förutsättningarna för att visa ett trafiksäkert beteende” samt att ”Trafikkontoret rekommenderar att barn tidigast från årskurs 4 får cykla på egen hand om trafikmiljön tillåter”.

I Stockholms stads budget för 2015 understryks att särskild vikt ska läggas vid trafiksäkerhetsarbetet vid skolorna inom staden så att andelen barn som kan gå och cykla säkert till skolan ökar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. Fokus och syfte

Grundskolor

- Planens fokus på grundskolor är bra, men det bör tydliggöras att elever i olika årskursar har olika förutsättningar att ta sig till skolan, på egen hand eller med hjälp av vuxna.

Barns förutsättningar

- Utbildningsförvaltningen menar att det ur ett trafiksäkerhetsperspektiv är nödvändigt att ompröva programmets rekommendation om cykling. Förvaltningen anser att staden ska följa Trafikverkets rekommendationer att barn under 12 år inte bör cykla själva, åtminstone inte i stadstrafik och på oskyddade cykelbanor. Behöver ett barn korsa en trafikerad väg, kan cykelvägen inte anses vara säker. Om cykelvägen är helt trafikseparerat kan även yngre barn cykla ensamma. Här bör rekommendationer om cykling till skolan tydliggöras och anpassas till olika årskurser.

Skolans närområde

- En 300 meters radie kring skolan är en bra distans för de viktigaste fysiska åtgärder för att skolvägarna ska bli tryggare och säkrare.

2. Handlingsplan och riktlinjer

Res- och färdmedelsanalys

- Förvaltningen välkomnar förslagen om att elever och föräldrar ges möjlighet att lämna sina synpunkter och förslag om säkra och trygga skolvägar med fokus till de platser som elever själv upplever osäkra. Det bör finnas möjligheter i enkäten att inte bara peka ut de platser var elever upplever otrygghet utan även att beskriva varför.

Fysiska åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet/gång- och cykelvägar

- Förvaltningen önskar att (om-) placering av gång- och cykelvägar inkluderas bättre till listan av åtgärder. Gång- och cykelvägar ska inte gå genom skolgården. Även cykelvägen som passerar längs skolgården kan vara en säkerhetsrisk.

Begränsa biltrafiken i skolornas närhet/avlämningsplatser

- Förvaltningen anser inte att en 300 meters radie är rimlig distans för placering av avlämningsplatser. Speciellt i tätbebyggt område kan 200-300 meter till skolan fortfarande innebära osäkra och otrygga trafikmoment. Det är också

viktigt att underlätta lämning av barn till skolan och se till att trafiken nära skolan är så pass säker så att föräldrar kommer att respektera avlämningsplatser.

- Därför åtgärder för att ta bilen till skolan på säkert sätt kan inkluderas bättre i dokumentet. Det går inte att exkludera biltrafiken helt, speciellt inte för de elever som bor längre bort.

Utöka cykelskola för 6-åringar:

- Cykelskolan blir motsägelsefull om rekommendationen är att cykla först vid 12 års ålder. Åtgärd om cykelskola bör därför exkluderas från planen.

Skapa ett stadsgemensamt synsätt i arbetet som påverkar skolvägarna:

- Förvaltningen välkomnar förslagen att utöka samarbetet med berörda förvaltningar och att delta tidigt i processen. Det är viktigt att alla berörda förvaltningar är med i planeringsprocess redan från tidig fas - speciellt i samband med planering och placering av nybyggnationskolor samt nya trafiklösningar.
- Förvaltningen önskar att information material om säkra skolvägar till barn och föräldrar tas fram i samarbete med utbildningsförvaltningen för att säkra den pedagogiska nyttan.

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att överlämna detta tjänsteutlåtande till trafikkontoret som svar på remissen.

Bilaga

Remiss Plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad.